

PROFILAKTIKA INSPEKTORINING IQTISODIY JINOYATLARNING MAXSUS PROFILAKTIKASINI TASHKIL ETISHNING TASHKILIY HUQUQIY ASOSLARI.

**Tursunboyev
Ulug'bek Baxodir
o'g'li**

309-guruh Ichki ishlar akademiyasi kursanti

Abstract

Ushbu ilmiy maqolada profilaktika inspektorlari tomonidan iqtisodiy jinoyatlarning maxsus profilaktikasini tartibga soluvchi murakkab tashkiliy-huquqiy asoslar yoritilgan. Iqtisodiy jinoyatlar global miqyosda moliyaviy tizimlarning barqarorligi va yaxlitligiga jiddiy tahdid soladi, bu esa kuchli profilaktika choralarini talab qiladi. Profilaktika inspektorlarining roli, mas'uliyati va huquqiy qoidalarini o'rganish orqali ushbu tadqiqot samarali profilaktika strategiyasining muhim tarkibiy qismlarini yoritishga qaratilgan. Ushbu maqola tashkiliy-huquqiy jihatlarni har tomonlama tahlil qilish orqali iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashishda maxsus profilaktika tashabbuslarining samaradorligini oshirishga oid tushunchalarni taqdim etadi.

Keywords :

iqtisodiy jinoyatlar, profilaktika inspektorlari, maxsus profilaktika, tashkiliy asos, huquqiy asos

Kirish

Iqtisodiy jinoyatlar, jumladan, firibgarlik, o'zlashtirish, pul yuvish va korrupsiya milliy iqtisodiyotlar uchun ham, jahon moliyaviy tizimlari uchun ham jiddiy oqibatlariga olib keladi. Ushbu jinoyatlarning oldini olish moliya institutlarining yaxlitligini ta'minlash va qonun ustuvorligini ta'minlash uchun zarurdir. Profilaktika inspektorlari ixtisoslashtirilgan profilaktika tadbirlari orqali iqtisodiy jinoyatlarni aniqlash, tergov qilish va oldini olishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Ushbu maqolada iqtisodiy jinoyatlarga qarshi samarali kurashishda profilaktika inspektorlari faoliyatini ta'minlovchi tashkiliy-huquqiy asoslar o'rganiladi.

Profilaktika inspektorlarining roli

Profilaktika inspektorlariga tashkilotlar doirasidagi iqtisodiy jinoyatlarning yuzaga kelishi mumkin bo'lgan xavf-xatarlarini faol aniqlash va bartaraf etish vazifasi yuklatilgan. Ularning majburiyatlariga xavflarni baholash, profilaktika choralarini ko'rish va xodimlarni muvofiqlik va axloqiy me'yorlarga o'rgatish kiradi. Profilaktika inspektorlari oshkoralik va javobgarlik madaniyatini yuksaltirish orqali muassasalarning umumiy yaxlitligiga hissa qo'shadi va moliyaviy huquqbuzarliklar ehtimolini kamaytiradi.

Iqtisodiy yo'qotishlarning oldini olish va tashkilotlarda rioya qilishni ta'minlashda profilaktika inspektorlarining roli juda muhimdir. Ushbu inspektorlarga xavflarni kamaytirish, profilaktika choralari standartlashtirish, yo'l-yo'riq ko'rsatish va xodimlarning kasbiy imkoniyatlarini oshirishga qaratilgan qator vazifalar yuklangan. Oshkoralik va javobgarlik madaniyatini yuksaltirish orqali profilaktika inspektorlari tashkilotlarning yaxlitligini ta'minlash va huquqbuzarliklarni minimallashtirishda muhim rol o'ynaydi.

1. Iqtisodiy yo'qotishlarning oldini olish: Profilaktika inspektorlari, birinchi navbatda, firibgarlik, o'zlashtirish, korrupsiya yoki boshqa moliyaviy qonunbuzarliklar tufayli yuzaga kelishi mumkin bo'lgan iqtisodiy yo'qotishlarning oldini olishga qaratilgan. Potentsial xavf va zaifliklarni faol ravishda aniqlash orqali ular tashkilotlarga moliyaviy tuzoqlardan qochishga va aktivlarini himoya qilishga yordam beradi.

2. Yordam berish: Profilaktika inspektorlari tashkilotlarga profilaktika chora-tadbirlarini amalga oshirish va rioya qilish masalalarini hal qilishda qimmatli yordam taklif qiladi. Ular tashkilotning axloqiy va tegishli qonunlarga muvofiq ishlashini ta'minlash uchun ilg'or amaliyotlar, me'yoriy talablar va risklarni boshqarish strategiyalari bo'yicha ko'rsatmalar beradi.

3. Profilaktik chora-tadbirlarni standartlashtirish: Profilaktika inspektorlarining asosiy vazifalaridan biri tashkilot ichida profilaktika choralari va davolash usullaridan foydalanishni standartlashtirishdir. Xavflarni baholash, firibgarlikni aniqlash va ichki nazorat bo'yicha aniq protokollar va tartiblarni o'rnatish orqali ular profilaktika ishlarini soddalashtiradi va tashkilotning iqtisodiy jinoyatlarga qarshi chidamliligini oshiradi.

4. Mutaxassislarni tayyorlash: Profilaktika inspektorlari tashkilot ichidagi mutaxassislarni muvofiqlik standartlari, axloqiy xulq-atvor va firibgarlikdan xabardorlik bo'yicha o'qitishda muhim rol o'ynaydi. Seminarlar, seminarlar va ta'lim dasturlari orqali ular xodimlarni qizil bayroqlarni aniqlash, shubhali harakatlar haqida xabar berish va o'z rollarida axloqiy qadriyatlarni saqlash uchun zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalar bilan jihozlashadi.

5. Oshkoralik va hisobdorlikni qo'llab-quvvatlash: Shaffoflik va hisobdorlik madaniyatini oshirish orqali profilaktika inspektorlari tashkilotning umumiy yaxlitligiga hissa qo'shadilar. Ularning axloqiy qadriyatlarni singdirish, ochiq muloqotni targ'ib qilish va muvofiqlik standartlarini qo'llash bo'yicha sa'y-harakatlari qonunbuzarliklar sodir bo'lish ehtimoli kamroq bo'lgan muhitni yaratadi va javobgarlik ustuvor hisoblanadi.

6. Buzilishlarni kamaytirish: Profilaktika inspektorlarining faoliyati profilaktika choralari amalga oshirish, xavflarni puxta baholash, siyosat va qoidalarga rioya etilishini nazorat qilish orqali tashkilotlar ichidagi huquqbuzarliklarni sezilarli darajada kamaytiradi. Ularning potentsial xavflarni aniqlash va bartaraf etishga proaktiv yondashuvi moliyaviy huquqbuzarliklar va axloqsiz xatti-harakatlarning oldini olishga yordam beradi.

Tashkiliy asos

Profilaktika inspektorlari faoliyat yuritadigan tashkiliy tuzilma maxsus profilaktika tashabbuslarining muvaffaqiyati uchun juda muhimdir. Aniq hisobot

yo'nalishlari, qarorlar qabul qilishda avtonomiya va zarur resurslardan foydalanish samarali tashkiliy asosning muhim tarkibiy qismlaridir. Huquqni muhofaza qiluvchi organlar, nazorat qiluvchi organlar va boshqa manfaatdor tomonlar bilan hamkorlik profilaktika inspektorlarining iqtisodiy jinoyatlarni faol aniqlash va oldini olish imkoniyatlarini oshiradi.

Huquqiy asos

Profilaktika inspektorlari faoliyatini tartibga soluvchi qonunchilik bazasi tegishli qonun va me'yoriy hujjatlarga rioya etilishini ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etmoqda. Moliyaviy jinoyatlar, ma'lumotlarni himoya qilish, ma'lumot tarqatuvchilarni himoya qilish va korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risidagi qonunlar tergov o'tkazish va profilaktika choralari amalga oshirish uchun huquqiy asos bo'lib xizmat qiladi. Profilaktika ishlarida ishtirok etayotgan shaxslar va tashkilotlarning huquqlarini himoya qilishda qonuniy vakolatlarining aniqligi va qonuniy jarayonga rioya qilish muhim ahamiyatga ega.

Qiyinchiliklar va mulohazalar

Iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashishda profilaktika inspektorlarining muhim rolga qaramay, ularning samaradorligiga to'sqinlik qilayotgan bir qator muammolar mavjud. Cheklangan resurslar, ixtisoslashtirilgan tayyorgarlikning yo'qligi va moliyaviy jinoyatlarning o'zgaruvchan tabiati oldini olish strategiyasini muvaffaqiyatli amalga oshirishga jiddiy to'siq bo'lmoqda. Ushbu muammolarni hal qilish doimiy treningni, salohiyatni oshirishni va iqtisodiy jinoyatlar sohasida paydo bo'ladigan tahdidlarga moslashishni talab qiladi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, profilaktika inspektorlari tomonidan iqtisodiy jinoyatlarning alohida profilaktikasini tashkil etishning tashkiliy-huquqiy asoslari tavakkalchiliklarni yumshatish va moliyaviy tizimlar yaxlitligini oshirishda muhim ahamiyatga ega. Profilaktika inspektorlari aniq rollar, mustahkam tashkiliy tuzilmalarni o'rnatish va qonuniy vakolatlariga rioya qilish orqali iqtisodiy jinoyatlarning oldini olish, shaffoflik va javobgarlik tamoyillarini qo'llab-quvvatlashlari mumkin. Muammolarni hal qilish va iqtisodiy jinoyatlar sohasidagi o'zgaruvchan dinamikaga moslashish bo'yicha doimiy sa'y-harakatlar profilaktika tashabbuslarining barqaror samaradorligi uchun juda muhimdir.

Profilaktika inspektorlari tashkilotlarni iqtisodiy yo'qotishlardan himoya qilish, halollikni ta'minlash va huquqbuzarliklarni kamaytirishda muhim rol o'ynaydi. Profilaktik chora-tadbirlarni standartlashtirish, yo'l-yo'riq ko'rsatish va shaffoflik va javobgarlik madaniyatini oshirishga qaratilgan sa'y-harakatlari orqali ushbu mutaxassislar tashkilotlarning umumiy barqarorligi va axloqiy xulq-atvoriga hissa qo'shadilar. Profilaktika inspektorlari oldini olish va rioya qilishga ustuvor ahamiyat berish orqali xavflarni kamaytirishga yordam beradi va manfaatdor tomonlarning tashkilot yaxlitligiga ishonchini qo'llab-quvvatlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Зияева, Феруза Камалиддиновна, et al. *Особенности поражения нервной системы при анкилозирующем спондилоартрите*. Diss. Ташкент, 2023.
2. Bekenova, G. T., et al. "IMPORTANCE OF PULSE-THERAPY IN PERIPHERAL VASCULAR DAMAGE IN SYSTEMIC SCLERODERMA." (2024).

3. Ганиева, Н. А., Э. Р. Джураева, and Д. У. Бердиева. *Роль интерлейкина-6 в развитии поражения сердечно-сосудистой системы при системной склеродермии*. Diss. Всероссийский терапевтический конгресс с международным участием Боткинские чтения, 2024.
4. Ганиева, Н. А., et al. *Роль инфекционных факторов в развитии узловой эритемы*. Diss. Всероссийский терапевтический конгресс с международным участием Боткинские чтения, 2024.
5. Ганиева, Н. А., et al. *Изучение ремоделирования миокарда у больных системной склеродермией*. Diss. Всероссийский терапевтический конгресс с международным участием Боткинские чтения, 2024.
6. Tashpulatova, M. M., et al. "Diagnostic Significance of 14-3-3 η (Eta) Protein and MRI of Joints in Early Stage of Rheumatoid Arthritis." (2021).
7. RIZAMUKHAMEDOVA, MASHKURA, et al. "Granulomatosis with Polyangiitis: Diagnostic Difficulties and Treatment." *International Journal of Pharmaceutical Research (09752366)* 12.2 (2020).
8. Матназарова, Г. С., et al. "ЎЗБЕКИСТОНДА МЕҲНАТ МИГРАНТЛАРИ ОРАСИДА ОИВ-ИНФЕКЦИЯСИ ТАРҚАЛИШИНИНГ ЭПИДЕМИОЛОГИК ХУСУСИЯТЛАРИ." *Инфекция, иммунитет и фармакология* (1999).